

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU

AN HÀNH NHẬT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Administration - Rédaction - Administration - Boulevard Delanoue, CANTON

TỔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KỶ-XƯƠNG

BẢN NHẬT TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-PHÁP

BỘN CỬ

BỘN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM..... 5 60
SÁU THÁNG..... 3. 00
MỖI LẦN MỖI CỎI..... 0. 10

TRỌN NĂM.....
SÁU THÁNG.....

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM..... 7.00
SÁU THÁNG..... 4.50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là nhật trình xin viết thư M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.
Mua nhật trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

*Visa et autorisé la publication
à l'administration des postes*

Cao bạch

Kính báo cùng chư quý vị:
Tại nhà in Hậu-giang (Cánthor) có bán in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các tư liệu đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles).

Bổn hiện mới mua nhiều clichés tốt. Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gửi thư thì bổn hiện sẽ gửi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
Kính cáo

Entrepot de Vinhlong
Nguyễn thành-Điêm
IMPORTATION EXPORTATION

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Hàng tạp hóa—Đồ hộp—Biệu “Cassé-grau”—Bánh mì—Biệu “Lefèvre-Utile” Biscuits và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ ăn—nồi theo kiểu hiện thời: Dầu thơm—Savon “Cadum” Áo—Coemises cũnua chế tạo riêng—Biệu “La Mondiale”

Xe máy và đồ phụ tùng xe hơi—Vỏ xe hơi—Biệu “Goodrich”

Ở Bắc-kỳ (Fouking) đến có lại thường hàng hóa như sau đây: Bùn chèo kền (Thonab): Ghế xích-dò—Ghế có da (Fauteuils) Ghế ngồi (nantes) và đồ đồ phòng khách và v.v.

Hương di lưu, đồ ăn, valises đồ vật dùng theo cuộc đi đường yon n tra và đồ tác kế (thầy đến bằng da thỏ)

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GÓI HÀNG HÓA MAU LẺ LẮM

Nhà bán tại Vinhlong (Thành) Đường Salicette. Tiệm ngán ở Bắc-kỳ: 90-92 Avenue Paul-Doumer Hai-phong. 13 Rue de Coton (Hàng-trống) Hà-phi.

Nhà ngủ và nhà hàng
bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SÔC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sôc-trăng tới lờ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tinh vi khoản khoáng, lại có quạt máy và đèn điện; tất một lờ là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây; việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi bày trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thâm cảm.

Chủ tiệm: Tư Cảnh khinh mới.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong. 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ sửa trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kẻ ra sau đây.

Kiêng vàng neo, chuỗi bông, cà-ra, đồ làm đồ thứ. Dầu-ếch-sông-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vỏ máy xe hơi (Huile le pou. automobile) một lờ để máy xe hơi (graisse pour automobile) đã thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi—Biệu tây và huê-kỳ—enveloppes et chambre à air—marques Michelin et american—Xe máy hiệu hê-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồ một écailit—bức chắt đan đủ thứ và đồ sửa làm machine may tay, máy may quần—đầu thoi may—thông mua hê-tây lại (Commandes en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thư đến tôi sẽ lập tức gửi (con tre remboursement) đến cho.

Nay kính
Trần-vân-Gông
Bijouier Pnom-penh

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 1.000.000

Hàng này của Laosa và Annam dùng vốn lập tại Cán-thor. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một dè là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tới. Cũng gửi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức. Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ. Có trữ bán:

Rượu rom hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho thuê vé bán lại khỏi trả tiền trước.

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánthor) có bán sách mới in rồi như: sách “Khuyến-sĩ” của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiển nói và BỐN PHẦN CON TRẺ PHẢI CƯ XỬ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện “Hồn Tơ-Nguyệt” và “Ngũ-Phụng Lầu” của M. Trần-vân-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đẹp tẻ mà chưa, sau cũng được giúp vui giây lát.

Giá bán mỗi cuốn

sách “Khuyến-sĩ”.....0\$25
truyện “Hồn Tơ-Nguyệt”.....0 10
Truyện Ngũ-Phụng Lầu.....0 20

Ái mua nhiều sẽ dặng tính giá rẻ hơn

Nhà in Hậu-Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân từ rõ tại nhà in Hậu-giang Cánthor có trữ bán đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa bình, carton dán hình 6 1/2x9; 9x12, 13x18, nước thuốc rửa bình. v. v.,

Có máy viết hiệu “Smith Premier” n°10 tốt nhất hạng, máy viết hiệu “Virotyp” giá tính rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố.

Nay kính cáo.

Trần đắc-Nhĩa.

Quản-lý: Ấn-quán An-Hà Cánthor

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lờ cho quý ông, quý thấy rõ tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, ruột bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ái có MẬT-ONG muốn bán mấy tạ xin đến nơi Bả-quán

An-quán An-bà Cánthor

Kính cáo:

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedrol, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — **H. DE MARL, Saigon**

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LỢC-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở tại chợ Lái-thiệu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 1m15; bàn ăn chế kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn 1,8 trạ cho đến 2 trạ, và bàn ăn mặt đá, bàn tròn mặt cốt xáy, chường chạm tam lân từ 1m55, có thứ 3 trạ góc chạm giấy lá cây, bàn rượu (table d'apéritif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn sửa mặt (table de toilette), bàn, ghế, tủ, kệ, đèn, lọ, v.v.

áo kiển, tủ thờ cần biển liền tranh, tủ ở kiển và sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dâu, và có đủ thứ đồ tiện: chường là chường đàn, đài hộp, khay, kỷ, v.v. và một, v.v. hai, v.v. ba, v.v. tư hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu hơn thời trưn bên, chắc chắn và bảo giá.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ trưn đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm v.v. hoặc là đặt mướn cái v.v. trong dọn trưn nhà thì tôi sẵn lòng mà làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chủ tiệm

AN HÀ NHỰT BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Thủ-tiên-lồ và lảng-phí	† 6— Bất dặng lủ gian
2— Những tệ tục ở lảng	7— Súng lậu
3— Làm phải, phải khen	8— Văn yên
4— Quan Toàn-quyền vô Saigon	9— Nổi mà chơi
5— Tự do diễn dặng	† 10— Oan-truyền Ngọc-Hạnh

THỦ-TIÊN-LỒ VÀ LẢNG-PHÍ

Hai tiếng: thủ-tiên-lồ và lảng-phí chẳng đợi giải ra, ai cũng đều rõ là 2 điều đáng khinh bỉ vậy. Người có tiền chẳng chịu dùng đồng tiền mà làm cho sinh lợi thêm, cứ quanh năm bo bo giữ chắc, bỏ vào tủ vào rương khóa kín, bỏ vào hủ vào ghè chôn vùi, ngói mà nhấm, thả là cam tiếng ngu-xuân với đời; chứ chẳng chịu để cho đồng tiền huy-dộng. Còn người có tiền cũng chẳng chịu dùng đồng tiền mà sinh lợi buôn bán, làm những việc công ích, giữ được quyền lợi cho mình, cho nước; để đi tiêu phí dẫu nầy dẫu nọ, nầy bài-bạc, mai rượu-trà, một ca lầu đón-nguyệt, rồi rồi sạch trơn trở nên khôn khó, sạch cũng kẻ thủ-tiên-lồ thì càng ngu-xuân hơn nữa. Ông... cũng thu có tiền, mà người thì bo bo năm chục, chẳng biết lợi dụng đồng tiền cho ích mình ích

nước, người thì hoang-phí vô ngần, cho đến đời ra thân khốn đốn, nghĩ cũng đáng khinh-bỉ mà cũng đáng thương xót cho....!

Trong hai hạng người này, tuy van tri ý khác nhau; chứ cũng đồng một bệnh. Cái bệnh mà tôi muốn nói ra đây chẳng phải là bệnh đau, chỉ cái bệnh không biết dùng tiền mà thôi. Chớ chỉ hai hạng người này hiểu rằng: đồng tiền ở trong tay mình, nếu mình biết dùng nó, thì nó làm cho được lợi vô cùng, vì bằng chẳng biết dùng nó, thì nó đã không ích gì, mà mình lại phải thân khốn đốn cùng nó.

Phương-ngôn Langsa có câu: « *sgiaut có không phải là một cái hạnh phúc* », lại sách nho cũng có câu: « *nhieu tiền thêm tên-tru* ». Những câu nói này không phải là chê những kẻ có tiền nhiều dẫu, chỉ là chê những kẻ có tiền mà không biết dùng tiền, để mang tiếng ngu-xuân để đến đời sai lầm khôn đốn đó.

Vậy hỡi người thủ-tiên-lồ, nào tiếng giầu trong rương, nào tiền chôn

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THƠ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

trong khắp, hãy mau mau nở đem ra, đào lấy lên, cùng những người hoang-phí, lớp chơi bài-bạc, lớp tốn rượu-trà hoa-nguyệt, hãy mau mau giữ lại dùng mà sinh thể bán-buôn, tranh đua quyền lợi cùng người, và lại buổi này là buổi các nước ai cũng hăm-hở trong đảng thương mại, trước là làm lợi cho mình, sau là giúp ích cho nước một phần giàu thành.

Phải biết rằng: tiền mình giấu trong tủ và tiền đem đi hoang-phí chôn tẩn lẩn cùng nơi đổ-bạc, không những là tội một thân mình mà thôi; lại còn phải hại cho đến cả nước lý-tây trong xã-hội là khác nữa. Xin xét lấy mà đổi cái tục-tệ này cho sớm, thì quốc-dân ta sẽ được hạnh-phúc vậy.

F. K. X.

NHỮNG TÊ TỤC Ở LÀNG

(Tiếp theo)

Trước kia đã nói rằng: thế nào là chẳng muốn làm làng, vậy xin tiếp luận. Ngoài sự ăn cơm nhà, mặc áo vợ thì lại còn nhiều cái nguyên lý khác nữa, đây xin cứ lần lượt biên ra.

Phần nhiều các làng thường có phe dân, phe mạnh ép phe yếu, phe giàu hiếp phe nghèo, không mấy khi là thuận nhau, ngoài miệng vẫn nói nói cười cười, nhưng trong lòng chất những dao thương, gây những chuyện vô lối để hại lẫn nhau, không biết làm như vậy là để gương khả ố cho đời, chỉ coi như một cái ghê vạ đáng làm, nên chỉ càng đáng thế thì lại càng ra mặt ngoan không còn kể lương tâm là gì, ai khóc

hại mặc ai, cứ mình được tự do là: dân, nếu kể ra chắc cũng làm-nhảm quí.

Vì có nòi ở làng lại hay có cái vạ ép lẫn nham như thế? tưởng ta nên xét biết. Ấy cũng bởi cái mạch làm làng vẫn khai thác từ nơi ông truyền cha, cha truyền con, con truyền cháu, đời này dẫn đến đời kia, cái nọc độc ác, cái máu thù-hiến chính ở trong mạch ấy mà cuộn cuộn chảy ra hoài, không sao dứt được. Nghĩ rằng: Ông ta đã thù với ông người; cha ta thù với cha người thế thì nay ta há lại chẳng vì ông cha ta mà rửa cái hận ấy ru?

Cớ nên càng thù hận lại càng đè-ép nhau, càng đè-ép nhau lại càng sanh thù-hận mãi. Ôi! cái nông-nổi mù sự này chưa biết đến thời kỳ nào mới toan dứt hẳn??? Lại trong một số người thì những hạng đua-nịnh, những kẻ phụ quyền vẫn là phần đông, còn thì năm ba người được trung chánh, nhưng bao giờ những hạng người trung chánh ấy cũng bị quân kia nó đầu cột lại mà hăm hại chớ chẳng không.

Phương chi chúng vẫn dòng, phe dân chúng vẫn mạnh, dầu thế nào, dầu đến đâu, cũng chưa giảm át ta thắng được. Cớ nên: làm làng nếu muốn cứ giữ mực công-bình thì thế nào sự học thức của ta cũng phải hoạt bát hơn chống, hay nữa là những người đồng chí với ta cũng phải kẻ được phần đông, thì tự nhiên mới mong đánh đổ cái cường quyền của chúng, bằng chẳng vậy thì chẳng khác nào trứng đập vào chày đá, còn để hại về sau.

Những người làm làng chia làm phe

lâm, nếu kể ra chắc cũng làm-nhảm lắm, không biết bao nhiêu là duyên cớ khác nhau, nhưng đây thật toàn là những duyên cớ lỗi-thời để mang lấy tiếng cá lớn nuốt cá con, chớ không gì là đích đáng.

Làm làng đã khó-khăn như thế, vì đâu lại còn thấy làm người vát tiền ra để đi mua chức xã, chức hương, nhiều lúc tranh giành nhau để sinh ra thù, kiêu-dây-dưa, đờ vườn bán đất. Nếu cứ xét cho chính thời phần nhiều những hạng ấy vì danh vọng thì ít, mà vì gay cạnh với nhau thì nhiều. Ất không biết Giáp Giáp muốn thắng Ất, ai cũng có lá gan này, thành ra không mấy khi là không đến một quan. Những người có quyền thế thấy vậy lại càng kiên cố này mưu khác giả tuồng phụ sức bên đông, giúp lời bên tây, hóa ra về sau kẻ thua phải vỡ nợ, hân của chẳng đủ bồi, mà người ăn cũng vào sạch không, lúc này an nang thì sự đã rồi, bàn tay lở những chàm, thậm khó trông mong gạt rửa.

(Còn nữa)

T. Q. TIẾN

Làm phải, phải khen

Tưởng thời tục Annam ta, bề giàu có dư ăn, dư để, ai cũng lo làm đàng làm phước. Phần nhiều đem tiền đi cúng chùa khoán phạt dâng chùa phước để hậu lai cho con cháu hưởng nhờ; song được phước hay không chẳng thấy, chớ việc làm phước trước mắt như là: tu kiêu, bố thí, lập nhà thương nhà thì cứ giúp cho kẻ nghèo thì ít

ai làm các điều ấy; duy nay tôi thấy có một ông lão tên là Phan-văn-Thỉnh chừng 60 tuổi, quê quán ở tại làng Mỹ-long (Sadec) ông chuyên ròng cật cật làm phước mà thôi. Văn ông chẳng phải nhà cự phú hào gia mà có lòng há hải lương thiện, lo thi ăn bổ đức. Từ đầu năm chi cùi, đi rao khắp làng này qua làng khác, coi cái rạch nào không cầu hoặc là cầu hư thì hiệp với làng ấy mà cất cầu cho thiên hạ tiện bề lai vãng.

Đã 40 năm rồi, ông cất cầu thì trong tỉnh Sadec gần vài trăm cái, mỗi cái giá đáng chừng 50\$ sắp lên 3, 4 trăm đồng.

Những cái ông cất hiện nay trong tổng Phong-năm tại làng Mỹ-long hơn 100 cái, làng Mỹ-xuân 6, 7 cái, làng Mỹ-thọ 8 cái, tổng Phong-Tuấn làng Nhị-Mỹ 4 cái, tổng An-thành-hạ, làng Tàu-dông 1 cái mà ông chẳng mỗi lòng mỗi chi.

Mới đây, ngày mồng 8 tháng 3 Annam, ông cất một cái cầu Rạch-miền làng Mỹ-thọ, thật rất hữu ích lắm là vì rạch này là nơi chỗ nhà trường làng Mỹ-thọ. Nguyên trước có cái cầu của nhà-nước cất 550\$, lúc cầu còn tốt thì số học trò trường ấy rất đông hơn 100 trò, có 2 thầy giáo dạy. Đã 3 năm rồi, cầu hư sập thì số học trò còn vài mươi bứt hết một thầy giáo là bởi không cầu cho con trẻ đi, cho phen làng vào cất cầu ấy lại không được, là vì công nhò làng không đủ.

Ông Sáu-Thỉnh thấy vậy, hiệp với hương chức hội-tề mà lo làm cầu ấy lại, phen làng chung chịu được 302\$, còn bao nhiêu về phần ông chịu thêm và ra

công lo mua cây mướn thợ làm. Hôm ngày dựng cầu thì ông Thỉnh làm hết 2 con heo đãi làng như dân phu giúp rần rộ, hơn cả 100 người đến thì công làm phước, làm vài ngày hoàn thành cái cầu này rất chắc chắn giá đáng 5, 6 trăm đồng, lấy làm hữu ích cho con trẻ qua lại học tiện bề, mới đây số học trò vào học được hơn 60.

Và trong sự làm cái cầu này, thật bởi nhờ trước, Ông sáu-Thỉnh có của và có công lo lắng, còn phần làng thì nhứt là Hương-trưởng Nguyễn-văn-Khinh và Xã-trưởng Nguyễn-văn-Trích hết lòng sốt-sắng, lo-lắng ra công đi quyền tiền hương chức tân-cư trong làng nên mới được số bạc nhiều như thế để làm nên cái cầu chắc chắn cho con trẻ khỏi bỏ lỡ ngày giờ. Đáng khen! đáng kính!

Nguyễn-Thắng-Cang
Instituteur à Trà-bông
Cao Lãnh

Quan Toàn-quyền Long vô Saigon

Theo điện-tín không giấy Hanôï-Saigon thì quan Toàn Quyền Long sẽ về Saigon trong tuần tháng tới này và ở lại đến cuối tháng Xôn.

Ngài sẽ đi dự lễ 14 Juillet tại Pnom Penh (Nam-piác) rồi đầu tháng Septembre ngài ra Bắc-kỳ qua cuối tháng Octobre trở lại Saigon dâng mở Hội-Nghị Chánh-Trị trong tháng cuối tháng Novembre năm nay.

Tự do diễn đàn.

ÔNG HUYNH-ĐỨC-HÒA

Đã bèn lâu tẻ xem báo An-hà thấy có nhiều ông công kích về vấn đề công tử bột, ông thì luận phồn công tử này vài tiền bạc đua tranh xa xỉ ông lại trách là công tử nọ giàu sang cậy quyền thế mà hiếp đáp kẻ cô-thần.

Vì vấn đề ấy mà làm náo động đến ông Huỳnh-đức-Hòa, nên ông mới ra mặt mà không rõ ông ra mặt động gánh vát, đặng tranh đường ngôn luận, hay là cái vấn đề công tử bột này, có can hệ chi đến ông chăng??? nên bài thứ nhứt của ông, có hơi khi nộ thì phải nhiều lời vô lượng làm nhảm Nặng nề lại thấy bài hồi đáp cùng ông Trần-quang-Minh, ông lại tự nhạo rằng:

ông luận chánh lý, đứng đắn, bởi ông thấy mỗi tuần đều có công kích phồn công tử bột, mà không chỉ rõ danh tánh, nên ông bức mình mới để lời, xin mấy ông dẹp vấn đề ấy lại, để luận đến công ích. Tẻ xin hỏi: còn luận chi nữa mới cho là công ích? Ông cũng rõ biết cái phồn công-tử bột là Bàn-Hồng Tôn-Tú này, đã phá hai cuộc tranh thương đồng bào ta là thế nào.

Chúng nó ta sẵn có Bàn-Hồng, hữu có Tôn-Tú, ta đã không làm chi nó dặng, mà lại còn bị hại là khác. Ông cũng biết là nó là giống sâu dân, một nước, hút máu người cho đến đổi còn da bọc xương, quần còn lại, áo còn bầu, thì mới ưng lòng đánh đập. Ông lại chê rằng mỗi tuần đều nói mãi mà không dám chỉ rõ danh tánh, thì đừng nói hay hơn. Ông lầm rồi: và chẳng lẽ công tử bột và họ Bàn, Tôn chẳng phải một

bai đứa, mà ông nài chỉ tên cho phân biệt, giống nó đông lắm kẻ có trăm ngàn, nếu biết rõ tên họ, thì giấy đeo cho đủ; và lại vấn đề ấy là vấn đề chung mà nên ai có lịch thì tự xét lấy, lựa là phải chỉ tên thú, tên nhơ, cho dơ mắt độc giả, lại mấy ông có thù hận chi ai mà phải rao tên rao họ.

Chỉ như ông hồi đáp mấy bài, chỉ ngay mấy ông đó, thì ai cũng rõ là ông có hận, phẫn, bất bình với mấy ông hay là vì vấn đề công tử bột này có khi không đặng bõ ích cho ông và nhiều người khác nữa mà mấy ông cứ luận mãi, làm cho ông coi hoài, phát nổi đoá mới sanh ra đường ngôn luận đầy chằng. Xin ông xét lại vì sợ e: còn mèo xang bề ròi rang, con chó chạy lại mà mang lấy đòn.

HỒ-VĂN-SAO

NGÔ CÙNG ÔNG HUYNH-ĐỨC-HÒA

Tục ngữ Langsa có câu rằng: « Il ne faut pas réveiller le chat qui dort ». Hiểu nghĩa rằng: chẳng nên ghẹo kẻ nghịch nào mà không động tới mình. Thế thì ông Trần-quang-Minh lẽ chẳng nên đi châm khuy bọn công-tử bột, cám, bao đó, nhưng bởi: tao chúc cầu mình, ông Trần-quang-Minh vẫn mong bày những điều ích quốc lợi dân, diệt những chuyện tối phong bại tục, hiệp tâm cùng cố xiao của bĩ nhân là M. Bá-ngộ-Mai mà khêu khích chuyện đó. Lúc ấy bĩ-nhân cũng vội muốn tiếp lời nhưng không rảnh trí.

Nay xem báo An-Hà số 213 khoản « Tự do diễn đàn » thấy ông đề bài « Hồi đáp cùng ông Trần-quang-Minh » nên chỉ bị nhân vội ngộ cùng ông đòi lời

Bí-nhan cũng dư biết chắt sao ông và chú khản quan cũng chê bí-nhan rằng: «C'est la moutarde après le dîner» Nhưng bí-nhan không ngại, vì sự khen chê là sự thưởng của cái tình đời, hơi đầu mà cổ lấy.

Ông Huyện-đức-Hòa oil câu vì nghĩa chứ không phải vì tiền, thật là câu rề rề, hà tể ông còn hỏi lại. Lê ấy là lẽ thường mọi người đều chán biết. Sự trong nghĩa khinh tài ấy là sự làm, của kẻ biết phải. Bởi vậy người ta hay nói: «Bonne renommée vaut mieux que ceinture dorée» (Cái danh bất câu lợi). Ở đời ai không chuộng tiền bạc hầu đặng kinh dinh sự nghiệp trên thế này, nhưng chuộng tiền bạc mà cho có nghĩa kia, còn kiếm lợi mà vong nghĩa thì thật là kẻ tiểu nhơn hạ tiện, chứ nào phải người quân tử thương-lưu đầu? Có ấy cho nên ông Trần-quang-Minh để ý muốn giải rằng mình chẳng chịu như kẻ kia, thấy người ta có tiền rồi mình kìm chuyện châm khuy, đến lúc người nhét bạc vào bụng thì đó lười, cứng hăm, rồi ra mặt thẳng-câm. Ấy là cái ý kiến của ông Trần-quang-Minh là vậy đó, nghe có mắc mó gì.

Đọc suốt cả bài ông, bí-nhan cũng chán biết ý ông muốn. Bình phẩm phải tâm thuộc hay, ông muốn cho ông Trần-quang-Minh nói mình bạch tên họ xứ sở của những phường công tử đó cho lục-châu biết. Thật ý kiến của ông chẳng mùt. Vậy xin ông Trần-quang-Minh và Bá-cổ-giao nói cho rõ ràng đi, chớ đừng để nói dồng dẩn, đến cuối cùng rồi cũng chẳng qua câu «Brebis qui bêle perd sa goulée» còn nếu như biết trước rằng:

«Entre l'arbre et l'écorce, il ne faut pas mettre le doigt» thì an phận thủ thường đi, chớ làm chi mà hoạ hổ bất thành, rồi ra một trò cười về sau rằng: bọn ta toàn là bọn nhát, năng thuyết bất năng hành, «dire et faire sont deux» Oi câu «Xấu lá xấu nem» thật khó tránh về sau, nếu ông Trần-quang-Minh và Bá-cổ-giao không tán trí.

Bí-nhan khuyến tam vị chớ so đo trong đường ngôn luận làm chi mà sanh ra việc lằng nhằng, xin hãy cứ tận kỳ tâm hiệp nhau mà châm khuy bọn công tử ấy: Chờ ông Trần-quang-Minh nói rõ rồi bí-nhan sẽ thuật chuyện kim thời tại B.b. «ông Huyện đã Ông Địa» thật là chuyện rất lạ lùng, có kèm hàng hừu.

Lê-chơn-Tâm

Bắt đảng lủ gian.

Đáng nghi vô vụ ăn cướp đánh chết tàu Nam-Sanh tại kinh nước-mặng lấy trọn 132.400 \$

Chư khản - quan lễ khi còn nhớ rằng trong báo An-Hà số 213 có đăng vụ ăn cướp đánh chết tàu Nam-Sanh tại kinh-nước-mặng (Cần Giộc) hôm 8 Mai rồi đây lúc 7 giờ rưỡi tối lấy trọn một số bạc to-tát 132.400\$ Lủ-gian đoạt số bạc rồi từ ấy đến nay bất nghe tin tức.

Ngày 30 Mai này 2 thấy-đôi sở mật-thám ở Sài-gòn là Hồ-văn-Tài và Trần-Trương tám bắt tại làng Long-tuyền (Cần-thơ) một bọn đáng nghi tên là Nguyễn-văn-Phúc 38 tuổi giấy thuế thân số 1722 về Thành-phố Chợ-lớn, tên Phúc này kêu là Thái

văn-Trí lại kêu là Bảy-Nhân, vợ nó là thị Huệ 34 tuổi và chú chứa là Đào-phú Hừu ở Long-tuyền (Cần-thơ) cũng đều bị bắt. Xét rương-tiếp của Phúc và vợ nó lấy được 20 tấm giấy Cent (2.000) còn giấy Vingt, giấy cinq, một đồng và các lẻ cộng được 267\$85 có nhiều cái giấy nợ 50\$, 70\$, 100\$, 200\$, của Trần-thị-Huê là vợ tên Phúc đứng cho nhiều người vay cũng bị thân hết. Bắt xong 2 thấy-đôi mật-thám dẫn nội vụ đến trình qua chủ-lĩnh hay rồi điệu về Sài-gòn giao cho quan Bồi-thăm tra vấn.

Còn theo báo L'Opinion số 6.628 (28 Mai 1921) tại Tam-bình (Vinh-long) ngày 21 Mai 1921, một vị Hương-chức làng bắt một chiếc ghe đi sáu người là Nguyễn-văn-Mùì. Nguyễn-văn-Được, Nguyễn-văn-Dur, Cao-tấn-Đức, Nguyễn-văn-Túc và Cao-văn-Lung. Công bởi tên chủ ghe là Nguyễn - văn - Mùì xài một tấm giấy cinq giã, vị hương chức này nhìn biết bèn bắt, xét nội ghe gặp một số bạc 760\$, trong số đó có 58 tấm giấy cinq và 31 tấm giấy 1\$ giã. Lúc gặp hỏi rõ lại là tên Mùì ở tại đầu kinh nước mặng thì cũng đáng nghi vô vụ ăn cướp đánh tàu Nam-Sanh đó nên nội bọn 6 người đều bị bắt giải đến quan Bồi-Thăm - Sài-gòn.

Ngày gian lễ nào đợi lịnh Toà phán đoán Bôn-Báo sẽ đăng tiếp cho khản-quan xem A.H.

Súng lậu

Bắt được 3 người tại chiếc tàu Paul-Lecat, 150 cây súng sáu và 5.000 cái bi

Súng lậu càng ngày càng nhiều, trộm

cướp không mấy nơi là nghe không có súng. Sở mật thám cổ tấm phước trừ diệt, song càng trừ lại càng thêm, nay mới bắt được quả tang, thật giả đảo đầu cũng gặp. Có như vậy:

Sớm mai ngày 30 Mai có mấy người mạch-lô tàu Paul-Lecat đi kêu một người chà-và cây bần giùm súng. Sở mật thám hay, đúng một giờ thì 2 người mạch lô tàu là Bual và Burlot, đem 3 cây súng tay hiệu «Mauser» 1 cây hiệu «Browning» và một cây súng sáu. Lúc đánh giá thì ông có Vitwer đi với M.M. Laurent, Olgati và Carnot vô bắt được Diệu Tual và Burlot lại bắt, có đủ súng ống. Đoan xét dưới tàu. Quan Bồi-thăm quan Biện-lý và các quan hiệp cùng M. Witwer xét dưới khoan tàu thì bắt được 2 thùng. Một thùng đựng 150 cây súng sáu, còn một thùng nọ thì đựng ước 5 ngàn cái bi. Chánh phạm là Tual chẳng còn nghi ngờ gì nữa - vì y giữ chìa khóa của khoan chứa súng ấy.

Xét đến phòng của người maitre d'hôtel là Serpolet thì cũng không thấy chi khác hơn là súng dĩa, súng sáu 2 cây mới tinh hảo, cũng hiệu Browning và Mauser. Serpolet khai rằng súng ấy mua tại Marseille 15.000 quan của một người kia, nhưng không giấy tờ gì phần của y hết 10.000 quan. Còn 2 cây Browning và Mauser để tại phòng y đó là súng để làm kiệu, nếu người mua muốn coi.

Chẳng cần nói cũng biết Serpolet được mời vô nhà kinh cũng như Tual và Burlot chờ ngày tra vấn lại và lãnh án ngộ đến thừa tội mình

Quốc trái 6 triệu bạc

Ngày 26 Mai 1921, có điện-tín Havas Paris gửi qua cho hay rằng: Thượng-nghị-viên (Sénat) đã bỏ thăm chấp cho xứ Đông-Pháp (Lado-chine) mở cuộc quốc-trái 6 triệu ngàn bạc.

Bạc vay đây sẽ dùng làm nối thêm đường xe-lửa từ Bắc-kỳ vô Trung-kỳ và Tourane cho liên tiếp với nhau.

Hỉ tín

Tiếp được hồng-thiệp của Mme Ve Nguyễn-văn-Thuận Cảnh cho hay rằng: đến ngày 7 Jun bà định đưa lịnh ái của bà là cô Marthe Nguyễn-thị-Vọng vu qui. Cô sẽ kết duyên cùng M. Jacques Trương-vinh-Phủ là quan kiểm-lâm tại Bàng-binh (Tây-ninh).

Bổn quán kính lời mừng bà, và chúc cho đôi lứa trăm năm, cuộc sát cầm hảo hiệp.

AN-HÀ

Văn uyển

KY HUY NGUYỄN VIÊN-KIỆT VÀ LÊ-SUM
Bết tài nhiều, em có hai anh!
Sảy tình non-sống mình một mình.
Cao thấp đương suy cớ nửa cuộc,
Hân-hờ quên dăm lứa ba sanh.
Cao trối giữa nhóm ai cười-khóc??
Mô thể chung chôn đũa rách-lành.
Khế nợ tang-bồng thay-đổi mái,
Tuyết-sương nào hẹn vuốt xuân-xanh.

Ban vong-niên — NGUYỄN-THÀNH-ỨC
hiệu HOÀNH-THU

ĐƯA NGUYỄN-THÀNH-ỨC RA CHƠI HUẾ

Sông-non chưa rảnh nợ tang-bồng,
Nong-năng từ đây liên trả xong.

Kinh-dị đi, người dong ruổi gót,
Ngưu-giang ở, tứ ngán-ngơ lòng.
Đã thương chàng-lộc dân trời Việt,
Phải trong thân-danh giống họ Hồng!
Nó có vẻ đầu mà bạn-biêu,

Trương-phu nhà-cửa khắp tây-dông.

Ngưu-giang ngu-khách

Cử-nhơn: VU-THƯỜNG-KIỆT

MỘT ĐÊM HỒNG CẢNH Ở TRUNG-KỲ

Đến cảnh nào, khen cũng biết mình!
Bầy tuồng dân-diệu suốt đêm thanh.
Soi cây-cỏ mới trắng lơ-lạt,
Khóc miếu-lăng xưa gió rập rình.
Nư giân tang-thương trắng biển bạc,
Làng xe thư-kim lờn rêu xanh.
Hồng lòng hoài-cảm chuông kêu nhác,
Kêu khách Mai-Viên, (1) núi Ngự-Bình!!

Giang-lữ khách: NGUYỄN-THÀNH-ỨC

Hoa đề gửi đến tướng sĩ trận vong-dài

của cụ lớn "Lạc-bộ thương-thơ"

P. M. B. Huê

Khởi lửa từ gây cuộc chiến-chinh,
Xót ai nỡ quên dăm quên mình.
Đạt-dở đất Pháp ba hồn lạnh,
Hoàng-hoai trời Nam một gánh tình.
Máu đỏ thơm qua muôn dặm khách,
Sử xanh chép lại mấy đời vinh.
Treo gương cang-liệt lửa biên-cổ,
Sống-thất cầm hoài phách hiền-linh.

Ngưu-giang ngu-khách

Cử-nhơn: VU-THƯỜNG-KIỆT

(1) Mai-Viên là Mai-lãnh (Nam-kỳ) Tân-viên là Bắc-kỳ còn Ngự-Bình sơn vẽ Trung-kỳ.

Phước! Phước cho kẻ gặp của quý

Ai cũng muốn đặng chữ TRƯỜNG SANH (SỐNG LÂU); cái sở nguyện ấy ít kẻ được vì chẳng gặp LINH DƯỢC (THUỐC HAY).

Nay có một thứ thuốc giúp đặng sống lâu và mauh giới gọi là: TRƯỜNG SANH LINH DƯỢC. — Là thuốc tể bổ khí dưỡng sức, sữa huyết.

Quý ông quý bà cùng hàng viên quan đều yếu dùng, lại giữ sẵn trong nhà luôn cho con cháu được mauh giới.

Nó trị bệnh nóng lạnh, hôn uất, các thứ ban trái, chói nước, nóng lạnh đây đưa bởi ban trái mà ra, nhưt đẩu, đau bụng, giết sên lỏi, đau ruột, mệt, bấn thần đã đượi. Cứu chữa đi tột mọng tình, ăn không ngon và chậm tiêu, hay mớ chiêm bao, nhưt mồi, đau lưng đau hông, tể bại, ho, suyễn, kiết, thũng sưng mình mẩy.

Cri các bệnh đòn bà bởi khí huyết hư mà ra (đau mau). Con nít hay đau eo uột bắt cầu bệnh chỉ lấy bển chỉ cho nó uống thì chắc sẽ trở nên mập mạp mauh mẽ.

Đã có trăm ngàn người nhờ thuốc này rồi. Có nhiều người đau cả năm uống đủ thứ thuốc không hết mà dùng thuốc này ít ngày thì được mauh.

Người mauh mỗi tối nên uống đôi ba viên đặng ngon ăn, ngủ khỏe, và giữa các chứng bệnh; khi động trái dùng nó mà giữ mình.

Kẻ ho lao nếu dùng thuốc tể này thường, thì cũng giữ mạng sống tới già được. Không kỵ thai mà lại dưỡng thai, không kỵ ban mà trị ban trái hay lắm.

Kẻ đau mới mauh người ốm yếu hãy dùng nó đặng mauh bổ sức.

Ai muốn dùng thuốc này mà xỏ thì thật rất tốt hơn hết, không phạt tí, nó xỏ độc tẩy dăm.

Thuốc này chẳng phải một thứ với các thứ tể khác chút nào.

Hãy coi cho kỹ mỗi gói thuốc có đóng dấu (marque déposée) hình con Nai là dấu đã cầu chứng tại Tòa Saigon ngày 21 Décembre 1920. Ai trử bán lại thì có giấy làm chứng. Nhiều tiệm Annam tại Saigon đều có bán.

Muốn cho chắc chánh-giới, thì gửi thơ cho Monsieur Nguyễn-văn-Thiên (Jean-Pierre) ở Thỉnh-hồ par Saigon mà mua thì sẽ có thuốc tới lại.

Bán tiểu mỗi gói 0\$40. Mua nhiều sẽ tính nhẹ hơn. Muốn giúp ích cho đồng bang, chẳng chút cầu lợi, vì nó quý giá và hay hơn các thứ tể khác xa lắm Phước! Phước cho kẻ gặp và biết dùng TRƯỜNG SANH LINH DƯỢC!!

Coi cách dùng trong toa cho kỹ.

Xin biết rằng: 1. chẳng phải một thứ với các tể khác; 2. lén chỉ dùng đôi ba cây sẽ thấy sức bnh nghiệm nó là thế nào.

TRỜI MƯA SÁNG

Rừng đông vừa tăng - tăng hơi sương,
Thần gió ù-ù dậy từ phương.
Mây lơ-lơ giăng trời quang mắt,
Ngọc tường-tường gối núi rêu sương.
Trông quê luôn chạnh câu thần Hinh,
Nhìn cảnh như khêu khúc đoạn trường
Non nước có hay giùm dạ khách?
Khách vì non nước ngậm - ngưởi thương

Tiền

TRÔNG TRĂNG RIÊNG CHANH

Người buồn đôi cánh cũng buồn
[taub,
Cánh khéo trêu người suốt mấy canh!!
Lạnh lẽo hồn quê cơn gió thoảng,
Nao-nê cuộc thế với trăng thanh
Sương sa trước ánh gây mùi nhớ,
Đã khóc bên tai nhấc giọng tình.
Còn hời thăm than than với nguyệt,
Sức nhìn bóng xế, nguyệt chênh-chênh

Trương-quang-Tiền

TỰ THUẬT

Tác vừa hai tám tác xuân xanh,
Nghĩa cả trao triu phận mảnh mảnh.
Má phấn hồng trao màu phấn đại,
Môi son thêm điểm thừc son oanh.
Tước bình trông khách phượng bồi lo,
Phiếm trúc còn rao bức sồi-sành.
Thi phú ngâm nga khi buổi sớm,
Ngửa nghiêng đèn sách lúc thâu canh,

Ngư: Nguyễn-Hữu (Ômôn)
Hoành-thu-Hương (thuật)

ĐÁP BÀI "VỌNG TÌNH" CỦA
M. T. Q. TIỀN AN-HÀ SỐ 214

Đôi cánh, đôi phang thấy lạ-lùng,
Dương vậy ước có đấng cùng chăng?
Nguyện xưa gấu chằng đôi lời ước,
Hẹn mới nào đâu tỏ tất lòng.
Bởi diên văn-chương từ diên quý,
Nên tình gấu ghẻ cái tình chung.
Thuyền-quyên mà sánh anh hùng cảnh,
Ngân đàm đâu xa khỏi kiếm tìm.

Ngư: Nguyễn-Hữu (Ômôn)
HOÀNH-THU-HƯƠNG (câu)

HOA VÂN

Chàng nhất thì thôi, nhất lạnh lùng,
Sông Tương ai biết cang đây chăng?
Đã nguyện chêm đá ghi lời hẹn,
Chỉ đã soi gương theo bóng lòng!!!
Nét mực tỏ nhìn say giấc bướm,
Cuộc đời ai dễ nhường chống chông.
Trông trắng còn thì lời non nước.
Kíp hẹn này, sau hoa có tấm.

T. Q. TIỀN

THÁN THUẬT

(Thôi chấp bút N. C. M. Đ. về cày
ruộng tại Longxuyên)

Trường ngôn-luận rên nơi Báo-quán,
Bút Đồng-hổ khích hạn Anh-lãi.
Xương tuồng gan-ruột mất-tai;
Cây đòn non-nước, nghiêng vai gánh-gồng
Độc nung đồ tể lòng thành-nhiệt,
Gát neoài tai nổ biết thị-phỉ.
Vây-dùng là chí Nam-nhĩ;
Có thân phải tính danh gì vuốt thân.

Chịu hao biết mấy lần tâm-huyết,
Cổ-sắc cho liệc-liệc oanh-canh.
Tính ra đôi nợ dưỡng-sinh;
Con đường hi-vọng tách mình trở lui.

Thêm lăm nỗi sốt vui bù tẻ,
Chữ nhân-tình nặng-nhe khó cân
Mắt xanh lâu thấy xa-gần;
Sôi quơng thời-sự mà dưng-dưng lòng!!!

Đánh bỏ phứt chút công từ thuở,
Đẽ ngày lo trả nợ-dần xưa.
Cảnh nhân vườn ruộng thú ưa;
Học đôi Y-Doãn cày bừa cho cam!

Dòng nước-bích kết làm Tri-kỷ,
Áng mây xanh thích chi ảo-cư.
Cơn nhào ngâm lão tiên-thơ;
Khí vui trời khur Tương-như bưng thoh.

Đem cái cảnh trăng thanh gió mát,
Đánh đổi cho dài-cáo nguy-nga.
Trường danh bước rãnh chơn ra;
Tránh nơi náo-nhiệt lánh xa buộc-ràng.
Chừ mặc sức thình-thoang trời-đất,
Thú diên-viên lăm thất lăm gia.
Nghiên-ngau trên giải yên-hà;
Non nhơn nước-tri ngày qua tháng về.

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)
par Trương quan -Tiền

V

Má hồng để tủi cho ai,
Đời người như thế có hoài uổng công
Nàng yêu tôi như ngọc, quý như tôi
ngà; sự yêu quý ấy khiến cho tôi đôi giận
lầm vui, lấy thù làm nghĩa. Lúc bấy
giờ tôi còn đang chuyện vắng cùng
nàng, tôi còn đang nhăm cái lẳng môi
đỏ, cái nét mày xanh của nàng chưa
đánh rời mắt, thì bỗng nghe có tiếng
người gọi cửa ngoài, nàng day lại nhìn
tôi — lúc ấy tôi vẫn cứ yên lòng — tôi
không để nghi rằng sẽ có điều quag-
hệ; cứ mà khi nghe nàng hỏi tôi: «chàng
không nghe ai gọi cửa đó sao mà cứ
ngồi ra bộ thui tuồng, ao như bản thạch
vậy?» thì tôi lại đáp ngay rằng: «Mình
khéo thời thời! ai kêu réo mặc ai, đôi
ta như bỏ chén chung, đã dấu kín trong
mùng, còn lo chi lặn tiếng»

Nào ngờ lời tôi phân chưa dứt, thì
người nhà ra mở cửa, lúc ấy nàng
mới tỏ thật rằng: đó là cô của nàng,
chưa hay kể độc ai bày, mà bà biết đến
đây — bà đến đây chắc sự chẳng
lành — vậy bảo tôi ăn dâu. Đang cơn bối
rối lữa sáp chày mảy, tôi còn biết tính
sao, tôi còn biết dụng kế chi hay hơn
là đánh liều nhắm mắt đưa chon, nghe
lời nàng cho khỏi lụy. Thế mà thật đã
vào niệng cop, không phượng trốn
tranh đi đâu, bà sai kẻ tùy tùng, sai
thằng Tán thàng Phưởng, vào mời tôi
ra bảo. Tôi vẫn biết chạy trời không
khỏi nắng, tôi không đợi cho chúng
nó hành hung, theo chơn ra khỏi

Mặc ai thành-thị say-mê...!!

Nám da họa chước người Hê (2) về sau.

Tung-hoành đợi có xe CHÀU!

NGUYỄN-THÀNH-ỨC

ĐƯA BẠN SANG CHƠI CẢN THƠ

Cán-Giang tể bước đường,

Xa-xất bạn lòng thương.

Khách lạ lòng đôi bữa,

Vàng vãi chữ "Thối-khương"

Nghu-chữ: L.-ngt-Nương

(2) Bá-lý-Hê đời Thôn-châu-liệc-quốc

Nói mà chơi

A đỡ B rằng: tôi hỏi anh, loại thú
rừng con gì dữ hơn hết?

B đáp: Tôi không biết chắc, nhưng chỉ
nghe người ta nói dữ hơn hết là con
gấu ngựa.

Ồi thôi như thế thì từ rày tôi không
giám lại nhà anh. B—hỏi: có gì?—A
liền đáp: vì tôi sợ vợ anh lắm, thiên
hạ đồn rằng chỉ còn dữ hơn thú của
anh mới nói đó nữa!!! Je

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 3	Junio.....	3 185
Thứ bảy...ngày 4	Junio.....	5 75
Chúa nhật...ngày 5	Junio.....	id
Thứ hai...ngày 6	Junio.....	3 70
Thứ ba...ngày 7	Junio.....	id
Thứ tư...ngày 8	Junio.....	5 75
Thứ năm...ngày 9	Junio.....	id

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy mỗi tạ 1000
kilos là:

Thứ sáu ngày 3	Junio.	4 05	tới 4 3
Thứ bảy ngày 4	Junio.	id	
Chúa nhật ngày 5	Junio..	4 15	id 4 35
Thứ hai ngày 6	Junio..	id	
Thứ ba ngày 7	Junio..	4 15	4 35
Thứ tư ngày 8	Junio	id	
Thứ năm ngày 9	Junio...	id	

phòng, đứng hầu nghe bà dạy. Than ôi! bà nổi trận lôi đình, mắng quở dùng dùng, mà cũng chẳng dạy chi khác hơn là dạy làm giấy ký tên, thiếu bà trăm ngàn bạc.

Trước tôi còn cương lý, sau bị oai ép dọa khó từ, lại thêm nghe—nghe bà dạy ở mà trừ—ở nát lòi, tôi nghĩ thầm mình lầm. Thà thương ai mắc nợ cũng buồn, thế mà đến như tôi mắc nợ lại mừng, vậy thì sự mừng đây há chẳng hóa ra trái lăm? Thật trái lăm chứ! nhưng mà biết sao, cũng bởi lúc ấy nàng ngó tôi, tỏ ý biểu thuận lòng, lại chặc theo lời khai của tôi này giờ đây, thì có lẽ Quan-lớn cũng biết dư, biết rằng tôi chẳng còn yêu ai hơn là yêu Ngọc-Hanh, tình ai hơn là tình nàng có mà quyết lòng vào từ ra sinh, hóa còn ngày gần gũi.

Giấy nợ tôi đã làm rồi, tên tôi đã ký vào rồi, thì tôi cứ thuận là n, đành đỡ lấy mình, mà đeo đứng với tình cho tròn. Về ở chung cùng nàng một nhà, nhưng ai ra đường ấy, không thường nhìn thấy được nhau, tôi mới nghĩ: thà là không đưa nợ buổi đầu, chứ lý nào—mình đã đến đây rồi—đưa nợ không trao cũng đại. Một hôm tôi nhàn lúc canh khuya lén bước vào phòng nàng, tôi mà dám làm như thế, là cũng bởi chẳng còn để ý nghĩ ngờ gì, tưởng cho nàng một dạ một lòng, không đến nỗi xây lưng phản bán.

Bởi tôi đã tưởng lầm nghĩ với, nên sinh ra đều ọ ỏi kia, khiến cho khóa xa chia, làm cho tôi lia Ngọc. Nàng ngó thật mê, ngó mê cho đến tôi....

mê cho đến mê. Đoạn mở cửa nàng chẳng chi khác hơn là bày những tiếng oán hận tôi, nhiệt mắng tôi, khiến cho phải lăm, lăm tưởng là nàng thực giận. Tôi mới kìm lời an ủi, đoạn cô của nàng nghe, bà mới khoát mùng vào, thì lúc ấy tôi còn ngồi tại cạnh giường, nhìn bà mà chết điếng.

Cũng vì một đêm khuấy lờ mà từ ấy đến sau, dùi đánh đục, đục đánh sàng, bà nghĩ cho nàng trai trên gái dưới, buồn những lời cay đắng ớt chanh, để oán cho nàng, nên nàng cứ tôi mà dè ép. Bể cũ chỉ của nàng đối với tôi lúc này thật là muốn đánh ngàn cay, không tài nào tỏ được. Tôi vẫn nghĩ: má hồng để tử cho ai, đời người như thế có hoài uổng công. Vì thế mà tôi mới đánh liều lên trốn ra ngoài, để chờ ngày rửa hận.

Sự tởn hân của tôi ngày nay đã chán chường rồi, cầu đến ư dao dáo tôi không trốn tránh. Ngọc-Hanh đã chết rồi, Hai-Thu đã phải đưa nàng rồi, ấy là cái số nguyên của tôi, cái hi-vong của tôi đã mất.

Tôi cứ vì lương tâm tôi mà khai, vậy xin quan lớn cũng cứ lấy lẽ công, để khỏi sai lầm luật nước.

Những lời của Thu khai thật chẳng chút ngại ngùng, không lấy sự sát như làm trong. Lúc nào cái gương mặt chàng cũng ra vẻ tỉnh táo; tỉnh thật, tỉnh cho đến quan Biên-Lý cũng ngạc nhiên, cho rằng thật là gan dạ lớn. Dạy công chàng, điều lại khám đường, chờ có giấy tờ xong, sẽ giải đến quan Bồi-Thẩm.

(Sẽ tiếp)

Tôi chịu lãnh

Tôi chịu lãnh cất nhà, phố, bán đất cát Núi Sập chờ đến tại bến. Lãnh mua và bán lại các vật dụng, như đồ nữ trang, giấy cầm đồ; đồ gỗ trong nhà quần áo hoặc mới hoặc cũ, tác một lời là: những món nào mà quý vị hết muốn cần dùng, thì xin đem đến tôi mà thương nghị.

Tiền tôi ở gần nhà việc Tân-an (Cần thơ) có bán đủ các thứ thuốc tây trị các chứng bệnh và đồ cần dùng theo cuộc vệ-sinh.

Vậy kính mời quý vị, nếu có việc xin có cấp đến nhau, gọi là chẳng phụ lòng người đồng bang trong bước đường thương mại.

LÊ KIM-ĐANH
(Cantho ville)

TRẠI THỢ MỘC, CHẠM VÀ CẮN HIỆU
Nguyễn-long-Thao
TẠI CHỢ LA THIEU (ĐƯỜNG COLONIALE)

Sáng tạo gần 10 năm rồi, thợ thạo nhiều kiểu khéo léo.

Có đóng sẵn và bán đủ các thứ bàn ăn: dài, vắn, tròn vuông khéo lạ. Tủ áo trơn hoặc có kiến soi 1 mặt, 2 mặt, tờ thờ trơn cần, tờ để sách và để rượu. Bàn viết, bàn rửa mặt cùng bàn salon trơn bộ. Ghế trường kỷ, ghế ngồi nhiều kiến. Vang gỗ một tấn liền chường ngựa thường, chường lộn hoặc chường voi đội. Bồn hồng sơn mài và cần. Khay, hộp, chường đèn, đài kỷ. Những món kể trên đây dùng toàn cây danh mộc: Trắc, gỗ, cam lai mà đóng chế khéo kim thời.

Kính mời quý ông quý bà muốn mua hay là đặt món chi thì tôi sẵn lòng làm theo vừa ý. Trại tôi cũng có lãnh làm ba o lam thành vòng cầu chạm sơn thếp Nguyễn-long-Thao
Cứ nhưn kiêu cao

La-văn-Trọng CANTHO

Bán sỉ và bán lẻ các sắc hàng tơ lụa bằng Tây, hàng Tàu, lãnh, xuyên nhuộm tại Cao Lãnh, Hàng Bắc-kỳ.

Lương, băng, xuyên, the, lụa v.v...

Lãnh rộng may áo giá từ 6\$50 tới 7\$50 một cây.

Lãnh hẹp mỗi cây hai quần giá từ 6\$00 tới 6\$50.

Vải may mùng trắng và ngò lăm một cây 20"10 khổ 0"80 một cây may được một cái mùng bé dài 2"00 bé ngang 1"60 chưa cửa 0"80 giá từ 5\$00 tới 6\$00 một cây.

Mền tây bằng lông chiên nhiều cỡ lớn nhỏ giá từ 3\$00 tới 20\$00 một cái.

Dù dờn bà các thứ màu, bột-gà, tiếu, lá cây, nu, trắng giá từ 2\$40 tới 3\$40 một cây. Cũng có nhiều thứ dù dờn ông.

Có nhiều thứ satin đen và màu, may áo dài rất đẹp giá từ 14\$00 tới 20\$0 một áo dài.

Nón nỉ *feutres* và nón *casques* đủ kiểu giày *bottines* đen, vàng, hoặc hai màu giày lạp, dép Bắc-kỳ. Đủ thứ đèn tây chường đá, chường đồng, đèn *manchon*.

Chư quý khách ở xa muốn lấy kiểu hàng (*échantillon*) hỏi giá, hoặc muốn mua món chi, cứ viết thư cho tôi thì tôi sẽ tính giá thiệt nhẹ, vì đã có giá riêng tính cho bạn hàng chẳng hề tính mắc bao giờ.

Hàng gởi theo cách lãnh hoa giao ngầu (*Contre remboursement*).

Xuôi gởi tiền trước thì sẽ được trừ tiền huê hồng 2% về cái phần tiền trả trước đó.

Gởi thư đến: La-văn-Trọng
Đường Kinh-Lập
Cantbo

Cần bách

Chúng tôi có một tiệm bán các vật dụng. BAT-LONG tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa chữa Lito Landi đèn Manchons và máy, sắt, máy đánh chữ, máy bát và máy cắt, bóng đèn các thứ đồng hồ, và các vật dụng khác. Lại cũng có bán: Manchons, Carure và đèn Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý ông có đám tiệc chỉ cần mua một chiếc đèn trong nhà cho sáng thì chúng tôi cũng làm được; miễn là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin đồ như vậy:

Nguyễn-văn-Chuơng

115,—Rue d'Adran

Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý khách đăng rõ: Tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Catinat và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực châu chur quân từ chiều cổ thì công nghệ của tôi đã thanh hành bấy lâu nay.

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao-su, bán đồng, bán đá cẩm thạch để mở, có bán đủ các thứ con dấu Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro-teur, Folioleur, Composteur, etc...v..

bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu giá rẽ đồ tốt mà làm mau, có in Catalogue để gởi cho quý khách nếu quý khách muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thư cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý khách.

TRAN-DUY-BINH

Graveur—96 Rue Pellerin—Saigon

An phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lực châu Qui khách đăng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, nhưng là vân xuyên lảnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen điệu lảnh thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chằm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẽ. Con đồ mặc trắng như là: cẩm chân, hoa tư các, cũng xá lực soạn bác thảo, lực soạn thượng hảo đều có đủ thứ, còn hàng bác như, băng the, hương-lược đủ thứ, tôi lảnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gởi thư đến, thì tôi sẽ gởi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gởi contre remboursement.

Caolanh: Nguyễn-xuân-Trước

Cần bách

Có bán

Tại Garage Central de l'Ouest Caouthor

3 Cái xe hơi mỗi cái giá 3.900\$

2 cái hiện Mitchell 6 máy

1 " " Chalmer 6 "

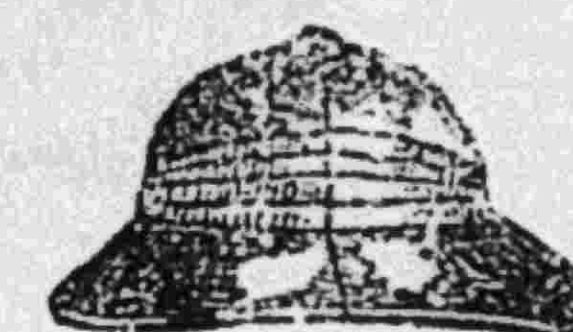
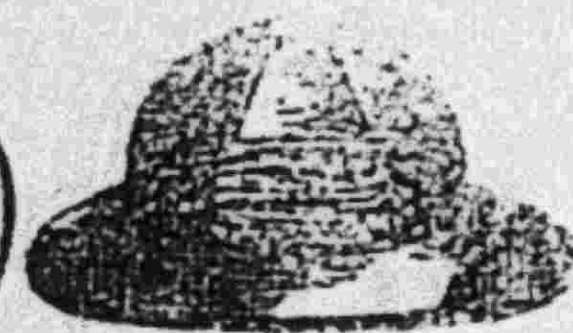
1 " " Davis 6 "

" " " Reno 6 "

CÓ BANG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BAN KHEN
DIPLOME DE MÉRITE - EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1920
Cordonnerie - Chapellerie - Tonkinoise
GRAURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN HI HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đăng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐỒNG GIÀY, LAM NON theo kiểu ÁU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY HUY, NON làm bằng CÂY-MÓP thiết nhẹ, lợp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BƠ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHÁC CON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÀN-SỈ ở LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NON VÀ GIÀY của tôi làm thiết kỹ càng và giá lại rẽ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÀN GIÀY-DA ĐA LẮNG GIẾP DA-LÀNG VÀ NHUNG đủ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-BEN QUAI-NHUNG QUI VỊ xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÀN-SỈ riêng thiết rẽ xin chur tôn chiều cổ cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG tạ được thành lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHI-HÒA, Kính mời

Tiệm Hòa-mỹ Caolanh Có trữ mấy món hàng này tại Nam-Bác-Ai Trồn

Bồn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu hàng tây, hàng bác, và hàng vườn cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bốn hiệu xưa nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên những hàng lựa-lựa của công lựa cạnh chỉ kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm, lảnh cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề phai màu hầu chur quý vị, muốn mua đồ bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thư quyết vào bốn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi hàng đến chất là đăng vui lòng quý-vị. Hàng dịch gởi contre Remboursement đem bạc đến nhà thơ lảnh hàng.

Chữnơn: Huỳnh-đỗ-Nghĩa kính mời

1— Các thứ rượu Tây, rượu Cam Qui các trầu.

2— Giày nón của Annam làm.

3— Đậu hộp, hiệu Exquises, Arachides.

4— Các thứ thuốc của M. Nguyễn-khắc-Kiểm ở Tam-Biub.

5— Xà-bong đen, hiệu con rồng và xà-bong con ngựa một sừng.

Có bán thuốc: « Vạn-linh-Tề » « Nam-hoàn-tề » và « Trường-sanh linh-dược »

Có cho mượn phòng ngủ nữa, xin đóng bảo chiều cổ.

Tiệm Nam-Bác-Ai cũng vàng, nhà ở quý-vị, đồng hàng tương tình

Cửa tiệm NAM-BÁC-AI LÊ-MAI

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

**CHRONOMETRE
LIP LIP**

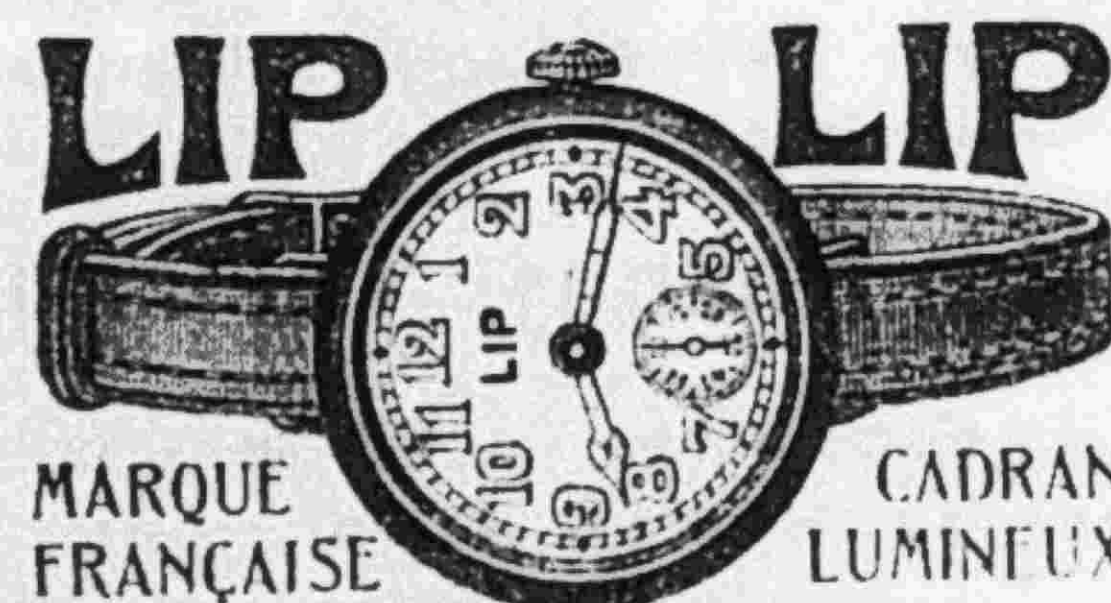
LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

SAO VẬY?

vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và là hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

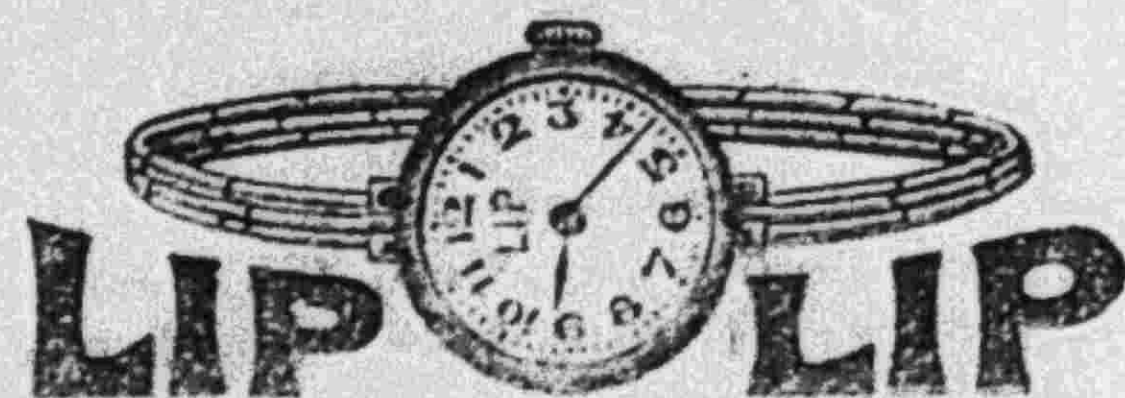
Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

*Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu LIP thì
biết.*

MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES
Platine, Or, Argent, Plaque or
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BAN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
LOUEST là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG SAIGON, My
tho Cantho và Trà Vinh,

Thuốc điều hiệu globe
TRÁI ĐẤT)

Có gói 10
điều

Có gói 20
điều

Hút đá ngon, dễ dành lâu được
không mốc, không mục.
Tại Hàng DENIS-FRERES có trữ bán

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ tại nhà
lo Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu
yết thi lời truyền rao, của ông DƯƠNG-
VAN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là 3\$00
Tiền gửi 0.20
xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cầnthơ mà mua

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦNTHƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng: bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu, chừ vị nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
thương nghị.

Décortiquerie de Cantho

Quảng tài Thạnh

*Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
vàm CẦNTHƠ*
PHÙNG-CHIỀU— chủ tiệm

Kính cùng quý vị dựng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn và bề tiện bề tra và kéo ghe.
Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chỗ tiệm này biết lẽ nghi của người
A-nam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chủ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm của hiệu là Quảng-tài-
Lại, ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiểu hiên đại si bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ. — Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

TIỆM

Trương-văn-Hanh
sadee

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mười
đồng khi đá (carbure) theo cuộc quan,
hòn, tan, tế, kỳ yên, Tàn gia, hạ thọ,
khăn đen băng nhiều tây và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ có
ruột xe máy hiệu Michelin, giấy hàn-ét
đồ cơ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gửi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gửi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần Thơ

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai
RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm
đóng giầy hiệu TÂN-THANG ở đường
Cáthor tòa

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lại
chừng 4 giờ ra một kỳ bánh mới nữa

Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập lại Saigon 1
có làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cáthor tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi
bằng luôn luôn

Và quý ông, quý bà mua ăn thử
tôi biết chứ không phải lời chuốt uớt
Nay kính
Chan-Hưng-Thai

**Nhà Hàng hâu giang
tại Mỹtho**
KINH

Tính cùng đồng bang quý khách đáng
hay: Hàng Hâu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Langsa chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông gần
cầu Tân tuần đã khai trương bán hàng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng, càng ngày càng tiến phát, cũng
nhờ có đồng bang vì tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều,
lành, xuyến, nhuôm thiết tốt, đủ giấy,
dền, xabong, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc, hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì có biết.

Xin quý khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng bang ta công
lao lập ra. Mua một món chi gì của
Hàng đó là một món bạc nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương nên của
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để cảnh
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầuặng tranh chút lợi
quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hâu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-lân-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hâu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để dùng giầy học, mới bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
dùng giầy học ấy, đã tiện mà lại khỏi
hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà tho
Nhà in Hâu-giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở gần mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở gần mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xấp mới
vết lại lổ lổ, bề ngang chừng 40 thước
còn tiền để chờ lúa ruộng lắm, và như
muốn chờ lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Vực cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng cần phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sáng trong đất có mười
ba cái địa, có rất đại lợi. Có một sở đất
khác kể gần với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán.

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, hạn lợi mỗi năm chừng 42 tới
45 ngàn gia.

Tại Ai muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
hỏi cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt trình An
hà tại Cáthor mà thương nghị, và đến
xem bản đồ thì hiểu rõ

MY KY

TRUONG-GOC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chọn dung và khắc con dấu ở
đường Turc. số 16, ngang nhà hàng Mottet
- SAIGON -

Kính cáo cùng chư Quới-khách đáng
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng mỏ thung, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cũng chạm nhàn hiệu
—có làm mô bìa chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, nhảm—hình
người mà vẽ: vẽ bằng dấu sơn vô hồ
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển,
liền, tranh sơn thủy—theo rạp bát—
khắc bình chơn dung vô bản đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mô bìa trăm năm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá
tiền về món chi xin gửi thơ cho tôi, tôi
sẽ ờ lời cáo-bạch (Catalogue).

TRUONG-NGOC-CIU. Cầu khải.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán,
Tại Cáthor, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mẫn-cẩn mua giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-hành đáng cửa hàng cộng sự
Mấy sắm thêm, thấy thợ tin rờng,
Linh-linh thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng
[thiệp-tan]

Toa, sổ, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bốn chẳng nhượng của người
Nói chi sách đón thì thời
Lưng da, lưng hổ, để dơi ít hư.
Sách in sáng, tình từ, Kim Túy,
Tư điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,
Cách thi hành an, thiệp làm rất hay.
Thước, viết nguệch sáng dạy đủ hàng
Thiếu chi dân giấy lạng, mực ngời;
Còn tra, nào phải nhượng lời.
Sang chơi t chuyên xin mời các ông
Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,
Bồn quân nào dám phụ ý ai.

Kho nhạc thư mấy chẳng nài,
Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.
An-HàẤn-Quán 91 Đường Turc Cáthor
Đến kính.

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên
lưu truyền cho hậu thế là bản:

TUÔNG KIM THẠCH KÝ DUYỄN
của một nhà đại gia văn chương là
ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bản tại nhà
Monsieur-Đỗ-văn-Y
N. 80 Rue d'Espagne và
Rue Catinat N. 95 Saigon
Giá mỗi quyển là 0\$80

Cáo bạch

Có bán các
viết "PORTE
PLUMES à RÉSER-
VOIR" ngòi viết
bằng vàng thiết
cao "PLUMES EN
OR CONTRÔLÉ"

14k không
sét không màu
Cókhan (AGRAF)

một đầu thì bút
viết, còn đầu

kia thì viết chì
PORTEMINE) có

phụ thêm 1
hộp nhỏ đựng

năm cộng chi
để thay. Cây

viết này nếu
gì giữ xài

mười năm
không hư.

Xin dùng
tương trưng cây

viết này giống
theo cùng viết

năm cái, một
đồng giá khách

Mua về, nếu
xài không đáng
không xứng
đáng với đồng
tiền thì trả lại
Bản hiệu sẽ trả
v tiền lại đủ
Giá một cây
là (có hộp có
Comptegoutte

giá 4\$50

Mua nguyên 16
vẽ bán lại cần
tính giá nhẹ
hơn nhiều.

Cũng có trữ
bản mực sty-
lographique
bleu black
thứ đó.

giá một
0\$50

Nhà-In An-Hà
CANTHO

HỒI DÒNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon làm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái mối lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum stella**
này giá đã rẻ mà uống
lại nên thộc nữa.
Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh.

Vậy mối lợi càng ngày về tay đông chủ.